

Bedrijfsziekte nummer 1:

VERGADERITIS

Op de werkvloer wordt geen poot verzet zonder eindeloos te vergaderen, met barstende hoofdpijn en een kostenpost van miljoenen euro's tot gevolg. Het kan ook anders.

Tekst: Nicole Gommers Illustratie: Erik Varekamp

Werkoverleg, bespreking, afdelingsbijeenkomst, tête-à-tête; er zijn vele omschrijvingen om dat éne woord te vermijden; vergaderen. Vergaderen wordt door veel werknemers geassocieerd met eindeloos geneuzel over agendapunten en knalende koppijn.

Vergaderen is bij velen een gehate bezigheid, en volgens Wilbert van Vree, vergaderkundige en eigenaar van Vergaderkundig Bureau Van Vree, is dat niet onterecht. Van Vree haalt bij bedrijven 'de bezem door het vergadercircuit' en woont daarom beroepsmatig vergaderingen van vele organisaties en bedrijven bij. De vergaderdeskundige krijgt vaak spontaan medelijden met de deelnemers van deze bijeenkomsten: „Veel vergaderingen duren eindeloos, veel langer dan nodig. Vaak wordt er helemaal geen pauze gehouden.” Geen zinvolle bezigheid, want ondanks sloten koffie trekken de deelnemers het eindeloze geklets niet. „Ze zitten te knikkebollen, tekenen wat op een papiertje of lopen zelfs weg. Als ze terugkomen, vragen ze waar het over ging en begint het hele gesprek weer opnieuw.”

Oeverloos vergaderen is een ingesleten gewoonte, die zijn wortels heeft in de Gouden Eeuw. „Destijds begon een vergadering van de Staten-Generaal met het voorlezen van het verslag van de vorige vergadering. Alleen dat duurde al twee uur.” Volgens Van Vree lustten regenten juist wel pap van vergaderen. „Het zorgde ervoor dat ze zich belangrijk voelden.” Wat dat betreft is er sinds de 17de eeuw niet veel veranderd: hoe hoger de functie, des te meer vergaderingen er op het programma staan.

Onderzoeksgegevens van Van Vree wijzen uit dat directeuren gemiddeld maar liefst 80 procent van hun werktijd aan overleg besteden. Ook lager in de hiërarchie is het niet mis: „Een gemiddelde werknemer zit 18 procent van zijn werktijd in vergadering.” Ontevredenheid is er alom. Van Vree onderzocht in 2003 met onderzoeksbureau Interview-NSS hoe Nederlanders tegenover vergaderen staan. Eén op de drie ondervraagden gaf aan dat hij of zij te veel moet vergaderen.

Natuurlijk staat de zin van vergaderen niet ter discussie- op de werkvloer ontkom je nu eenmaal niet aan over-

leg. Maar volgens Van Vree maken veel werkgevers een aantal klassieke fouten die er toe leiden dat vergaderingen langdradig en niet efficiënt zijn. „Ze willen té democratisch zijn. Vaak mag iedereen meepraten over belangrijke beslissingen. Er wordt gebabbeld tot er overeenstemming bereikt is, wat vaak eindeloos duurt.”

De oplossing is simpel: „De voorzitter moet van tevoren goed nadenken over een agendapunt en een deskundige met beslissingsbevoegdheid aanwijzen. Niet iedereen hoeft uitgebreid zijn zegje te doen.” De 'eigenaar van het agendapunt' kan korte tijd besteden aan het aanhoren van meningen, maar het laatste woord ligt bij hem. „Sterker; meningen vergaren hoeft helemaal niet tijdens de vergadering. Dat kan ook in de wandelgang, via e-mail of telefoon.”

Verder is van Vree ervan overtuigd dat veel werkgevers hun personeel lastigvallen met vergaderingen waarbij ze niets meer kunnen bijdragen. Het poldermodel als wassen neus. „Vaak zijn

beslissingen al genomen, maar wordt gedaan alsof het agendapunt ter discussie staat. Zonde van de tijd.”

Wie constructief vergaderen lastig vindt, kan hulp krijgen van de moderne techniek. Het bedrijf Arbode, een opleiding- en adviesbureau op het gebied van kwaliteit, arbo en milieu, vergadert niet meer zonder de ondersteuning van een MeetingMate, een soort klok gekoppeld aan software. De meter bewaakt de agendaplanning en houdt bij hoeveel elke vergadering kost. De MeetingMate is een uitvinding van vergaderdeskundige Peter Beunk.

Pieter Valk, directeur van Arbode: „Arbode is een bedrijf met ongeveer tachtig medewerkers en veel overleg op diverse niveaus.” Een gemiddelde vergadering bij Arbode duurt al gauw twee tot drie uur. „Ik merkte dat die vergaderingen niet efficiënt verliepen.” Volgens Valk komt dat vooral omdat sommige onderwerpen de deelnemers oprecht aan het hart gaan. „Dan blijft zo iemand uitweiden en anderen ver-

liezen hun aandacht. Iemand afkappen valt niet altijd mee.”

Sinds Arbode de MeetingMate gebruikt, hoeft dat niet meer. „Je vult van tevoren de agendapunten in en hoeveel tijd je daar maximaal aan wilt besteden. Is de tijd om, klinkt er een beschaafd piepje. Natuurlijk kun je dat overrulen, maar dat is nu minder verleidelijk.”

Bijkomend voordeel is dat het apparaat onthult hoeveel elke vergadering kost, omdat je het uurloon van alle deelnemers en eventuele externe kosten (huur vergaderruimte) kunt invoeren.

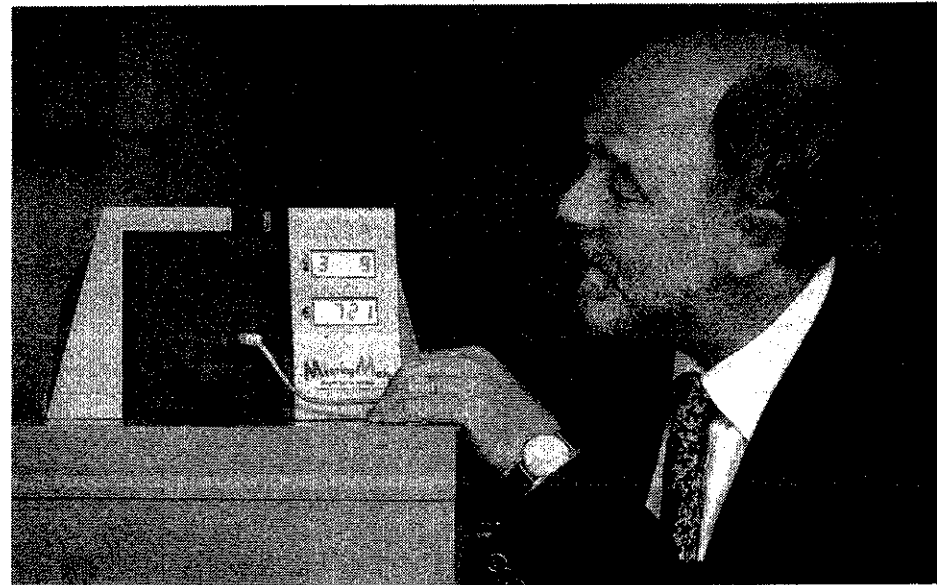
www.meetingmate.nl

Vergaderen kost in Nederland 25 miljard euro per jaar

Vergaderen kost veel tijd en geld. Volgens vergaderdeskundige Wilbert van Vree wordt er in ons land zo'n 25 miljard euro per jaar aan besteed.

In 2003 verrichtte Wilbert van Vree samen met onderzoeksbureau Interview-NSS een landelijk onderzoek waaruit bleek dat organisaties met 200 medewerkers zo'n 1 tot 2 miljoen euro jaar besteden aan vergaderen, uitgaande van een gemiddelde vergadertijd van tien tot twintig procent van de werktijd. Organisaties kunnen makkelijk uitrekenen wat de maandagmorgen-meeting kost: tel simpelweg het bruto-uurloon van de deelnemers en overheadkosten (zoals reiskosten en huur van een vergaderruimte) bij elkaar op. Uit die rekensom komen indrukwekkende bedragen. Pieter Valk, directeur van Arbode weet precies wat een overleg in zijn bedrijf kost: „Rekening houdend met het uurloon van de deelnemers, kost dit zo'n 1200 tot 1500 euro per vergadering.”

Ook vergaderdeskundige Peter Beunk onderkent dat mensen zich vaak niet bewust zijn van de enorme bedragen die er omgaan in Nederland vergaderland. „Dat is echt een blinde vlek. Terwijl bij andere investeringen en kostenposten tot op het dubbelte wordt uitgerekend hoe er bespaard kan worden.”

Vergaderdeskundige Pieter Beunk met de MeetingMate. FOTO KOEN VERHEIJDEN.

De 'vergaderlast' is niet gelijk verdeeld over de bevolking. Volgens Van Vree zijn mensen met een modaal inkomen tien procent van hun werktijd kwijt aan vergaderen. Naarmate werknemers meer verdienen, zijn ze ook vaker in de vergaderzaal te vinden. Wie drie keer modaal verdient, zit dertig procent van zijn tijd in werkoverleg. De top van het bedrijfsleven kun je gerust 'beroepsverga-

deraars' noemen: ze doen bijna niets anders dan van overleg naar overleg rennen. Veel managers besteden meer dan tachtig procent van de werktijd aan vergaderen. Dit komt vaker voor in grote, gelaagde organisaties zoals ministeries, banken en multinationals. Maar vergaderleed komt overal voor: een op de drie werknemers is van mening dat hij of zij te veel moet vergaderen.